

Slovenská agentúra životného prostredia
realizuje aktivitu

Zelené opatrenia pre samosprávy:

ZELENÁ INFRAŠTRUKTÚRA - **PODPORA KONCEPCIE ROZVOJA MIEST**

Anna Dobrucká, autorizovaný krajinný architekt
Združenie pre urbanizmus a územné plánovanie na Slovensku

*Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu
Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.
Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.*

AGENDA 2030 (2015)

Koncepcia rozvoja miest (integratívny, nadrezortný prístup)

- posilniť úlohu miest → FMÚ
- zhodnotiť vnútorný potenciál
- konkurencieschopnosť, udržateľnosť
- odstrániť chudobu

Ciele – 17 – princíp rozvoj ekonomický, sociálny a environmentálny

. chudoba
. hlad
. kvalita zdravia a kvalita života
. vzdelávanie
. rodová rovnosť

. čistá voda a hygiena
. dostupná a čistá energia
. dôstojný práca a ekonomický rast
. priemysel, inovácie, infraštruktúra
. zníženie nerovností
. udržateľné mestá a komunity

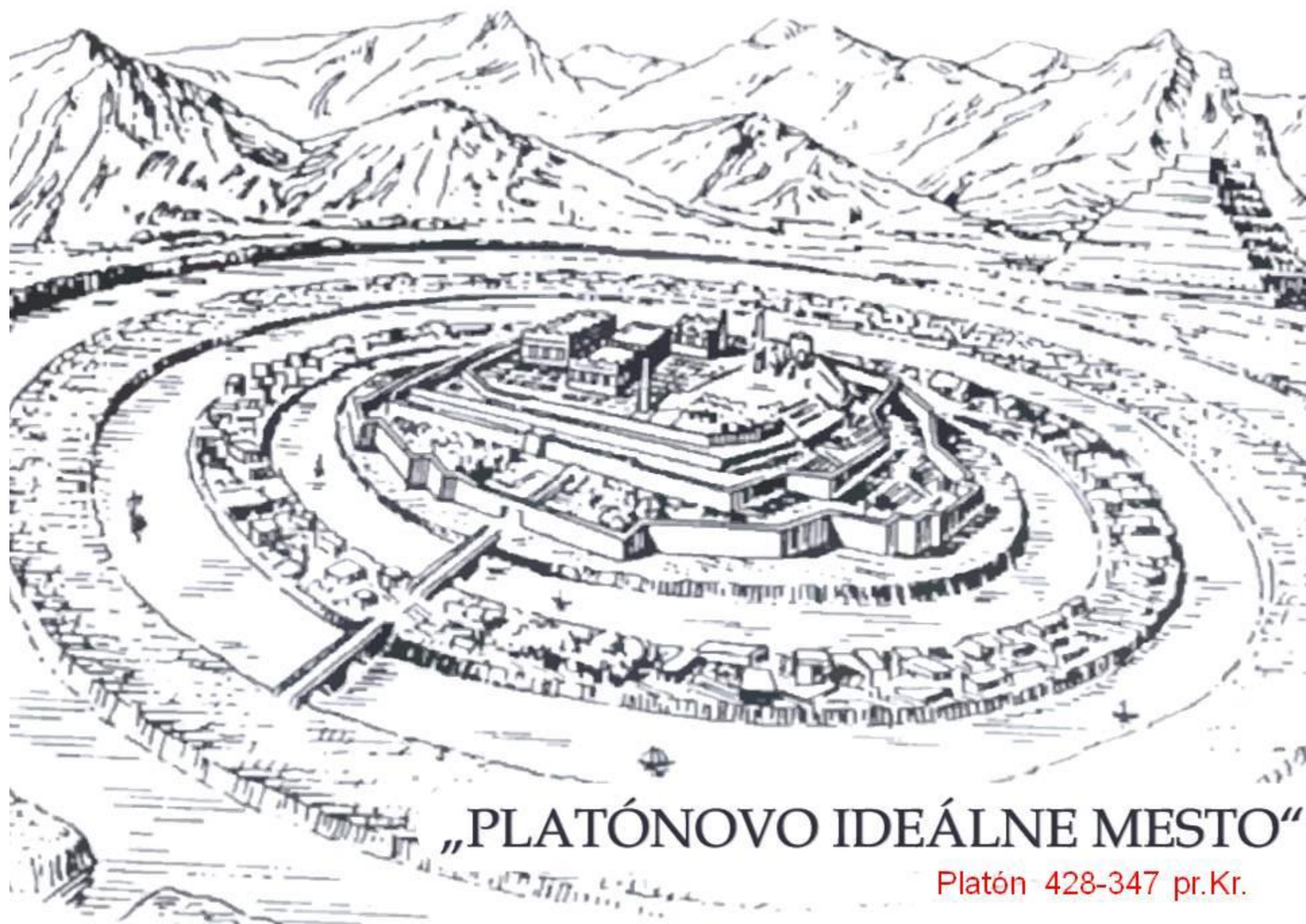
. zodpovedná spotreba a výroba
. ochrana klímy
. život pod vodou
. život na pevnine
. mier, spravodlivosť, silné inštitúcie
. partnerstvá za ciele

Nadväznosť: Nová urbánna agenda

Udržateľné bývanie – základ rozvoja krajiny?

Zelená infraštruktúra - plochy zelene a vegetačné formácie plánované a manažované zainteresovanou verejnosťou.

NIE: prírodné a poloprírodné plochy zelene !!!!!!!!!

„PLATÓNOVO IDEÁLNE MESTO“

Platón 428-347 pr.Kr.

Súčasn^é **legislatívne** nástroje na podporu koncepcie rozvoja miest :

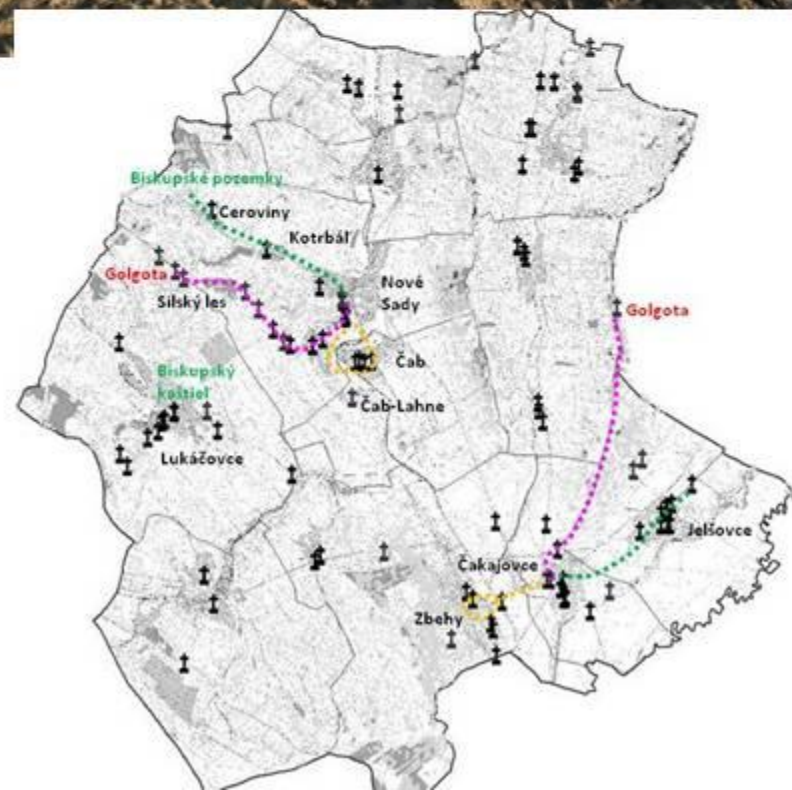
- **Projekty OPaK – CHÚ**
  - **DSoD**
  - **USES**
  - **KEP**
  - **Pasport**
  - **GZ / KŠ – zodpovedné riešenie kvality a kvantity a tvorby**
  - **ÚPD vedúce k zodpovedným regulatívom a návrhom**
  - **vykonávacie projekty vedúce k realizácii**
-
- LHP, VHP, HTÚP .... NASnZK...
  - ISO 14001 ... Hygienické normy.... STN, EN, TN ....
  - iné rezorty – kultúra , pôdohospodárstvo....
  - Nesystémové projekty (Zelené obce Slovenska...MVO...)

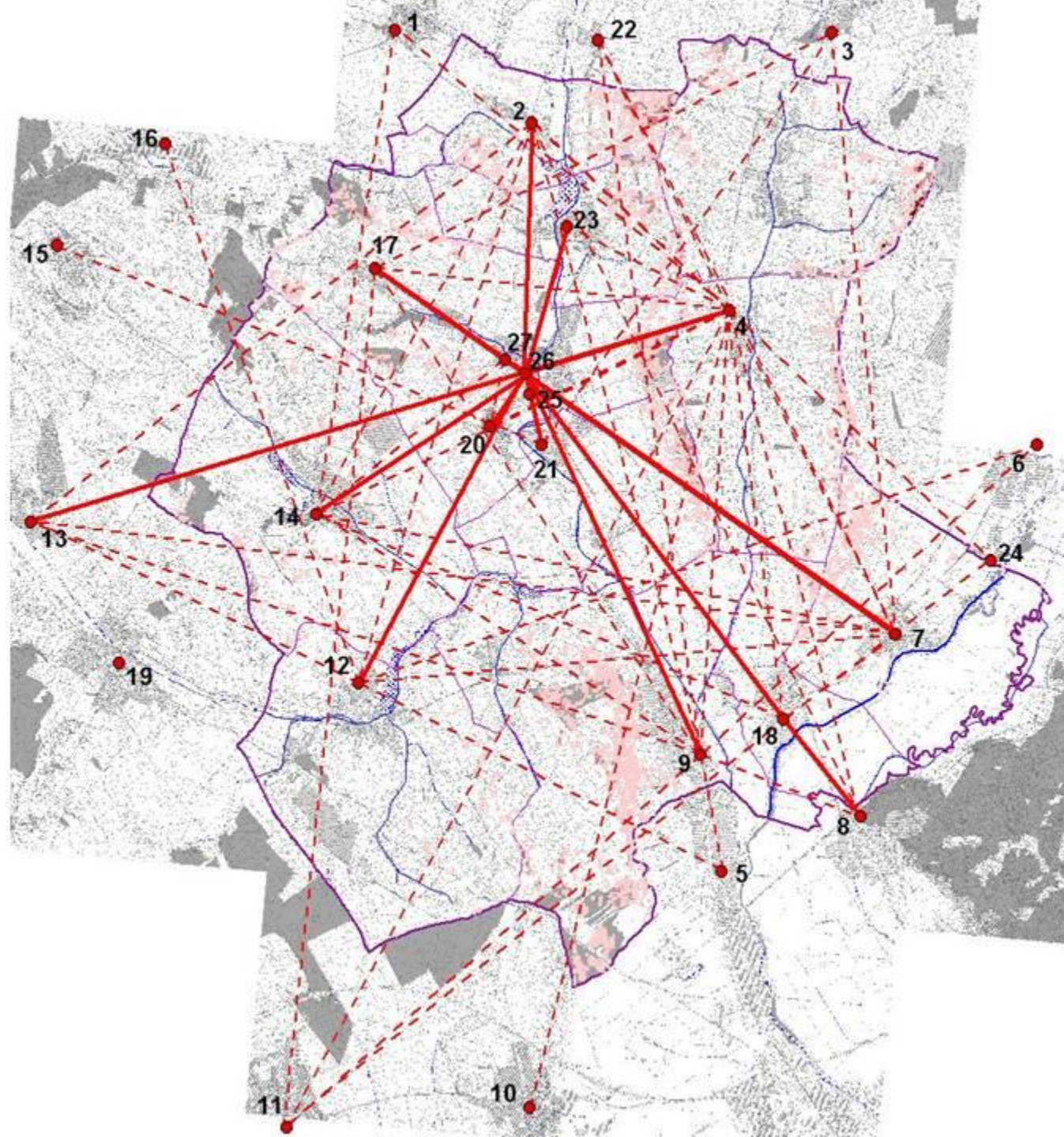
Stupeň ÚPD		Zeleň v krajine		Zeleň zastavaného územia
KURS	←	GNÚSES		
ÚPN VÚC	←	RÚSES, KEP		
ÚPN O	←	MÚSES, KEP	←	GZ
ÚPN Z	←	LÚSES	←	GZ, PPZ

**Príklady komponovania
- poučenie z histórie:**

MAS – OZ Radošinka

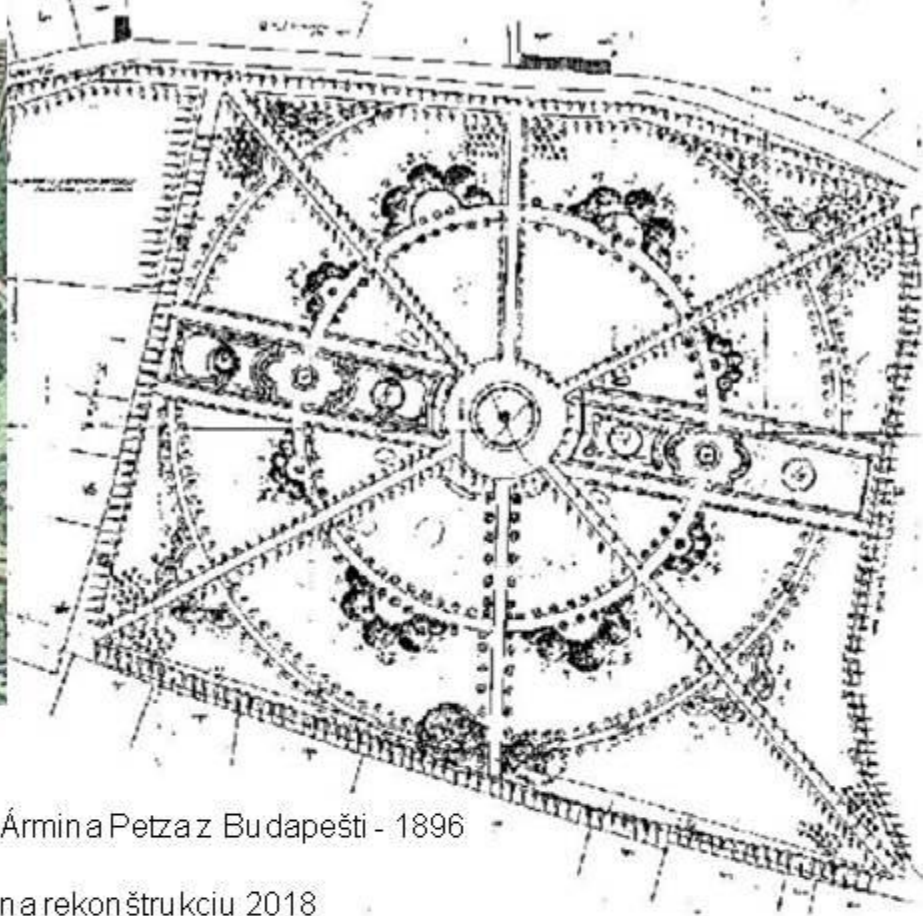
**Stredoveká
kompozícia:**

PÚ
USES
LHP
VHP
KŠ
UPD.....

**Rozvoj
krajiny
???**

B.Bystrica - 2. vojenské mapovanie v rokoch 1810-1869

Návrh Ármina Petza z Budapešti - 1896

Návrh na rekonštrukciu 2018

Letecká mapa z roku 1950

Mestský park B.Bystrica – secesia – rekonštrukcia?

Park a kaštieľ

- centrum kultúrneho a hospodárskeho života
NKP - renesancia

Hájna Nová Ves

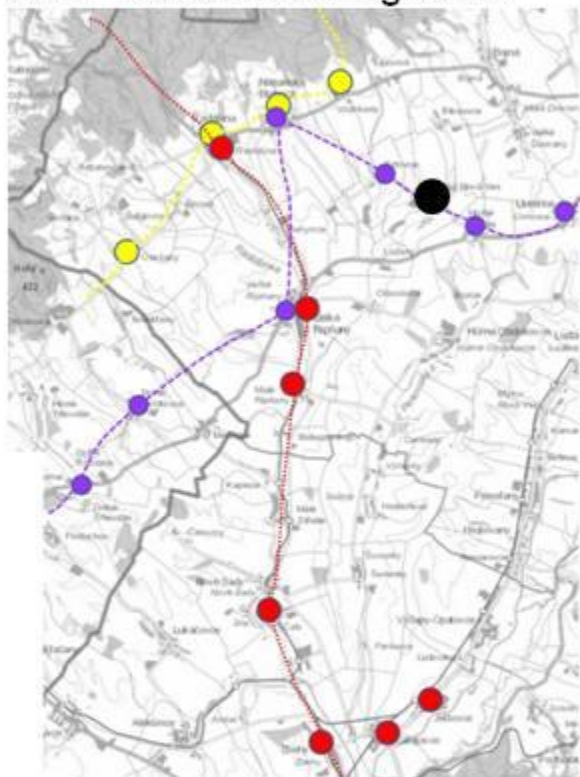

Pravdepodobné diaľkové výhľady - juhozápad:

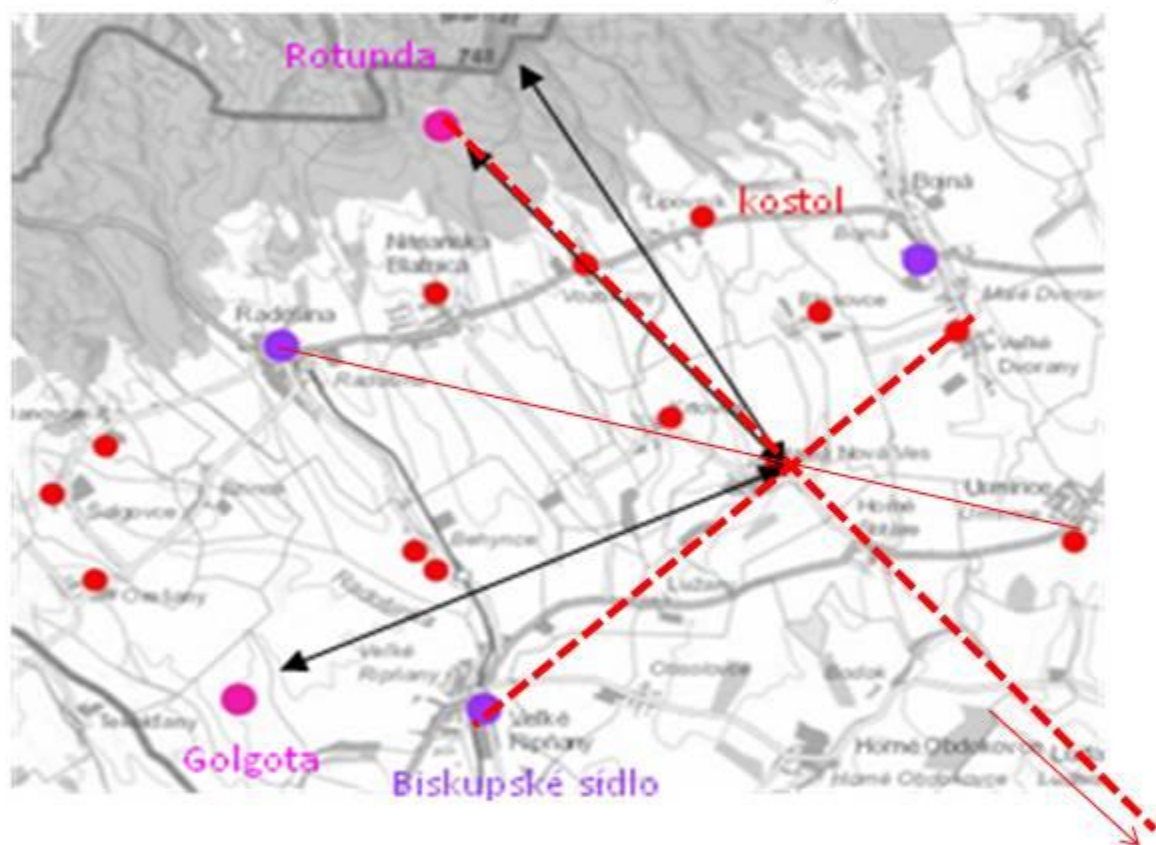
Postavenie a význam kaštieľa a parku v krajine

HNV – centrum na Magna Via

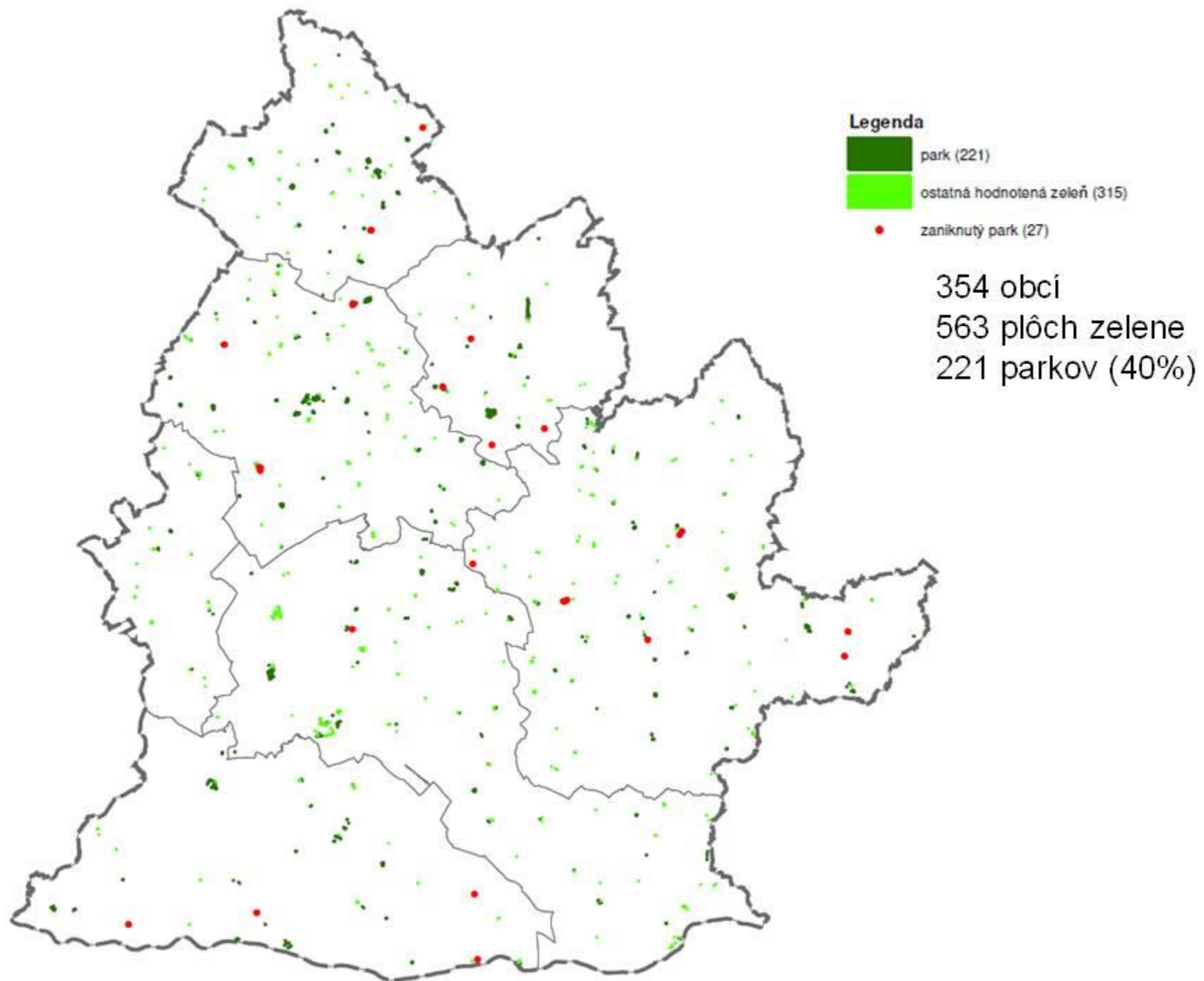

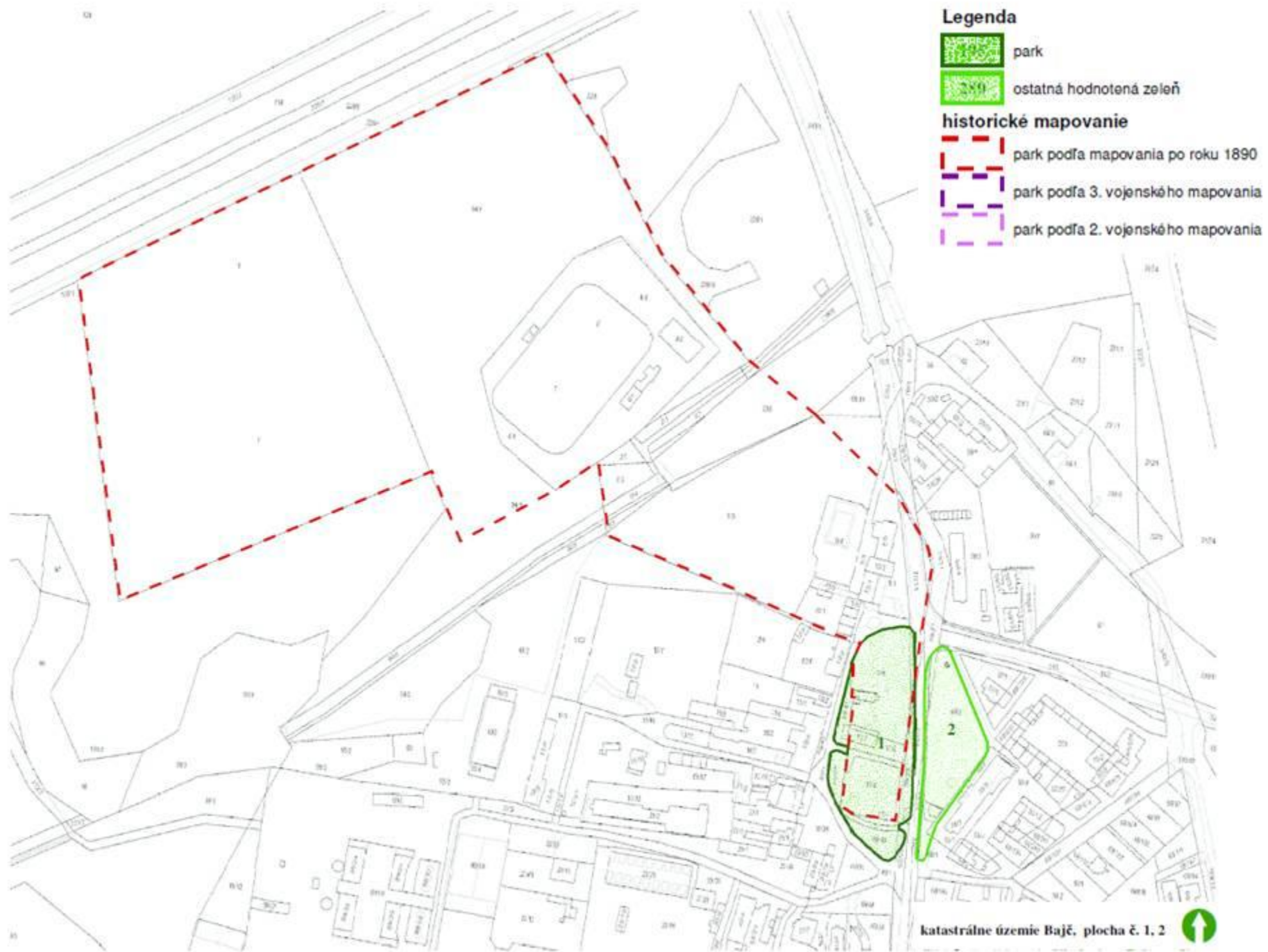
Obchodné cesty krajinou

HNV – centrum kompozície

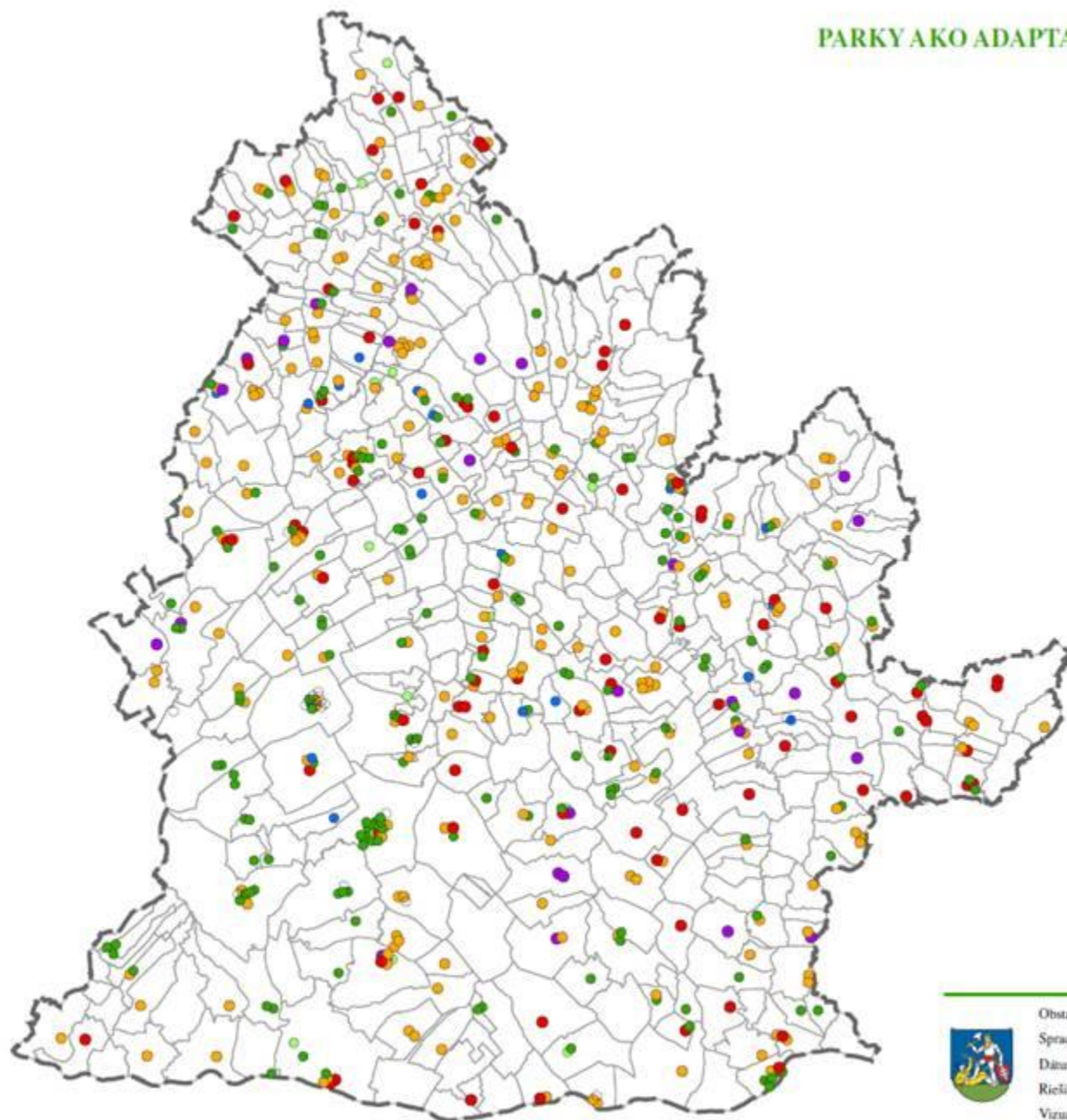
Hrad Oponice

PARKY AKO ADAPTAČNÝ POTENCIÁL NA KLIMATICKÉ ZMENY

NITRIANSKY SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Historický kontext

Priemet parkov v území z hľadiska obdobia ich vzniku

Obstarávateľ
Spracovateľ
Dátum
Riešiteľský kolektív
Vizualizácie

Nitriansky samosprávny kraj, Rákusova 2A, 94901 Nitra
Ateliér Dobručka, s.r.o., Dolnoborská 102, 949 01 Nitra
11/2018
Anna Dobručka, Monika Slovákova, Lucia Zúžorová
Dominik Černík

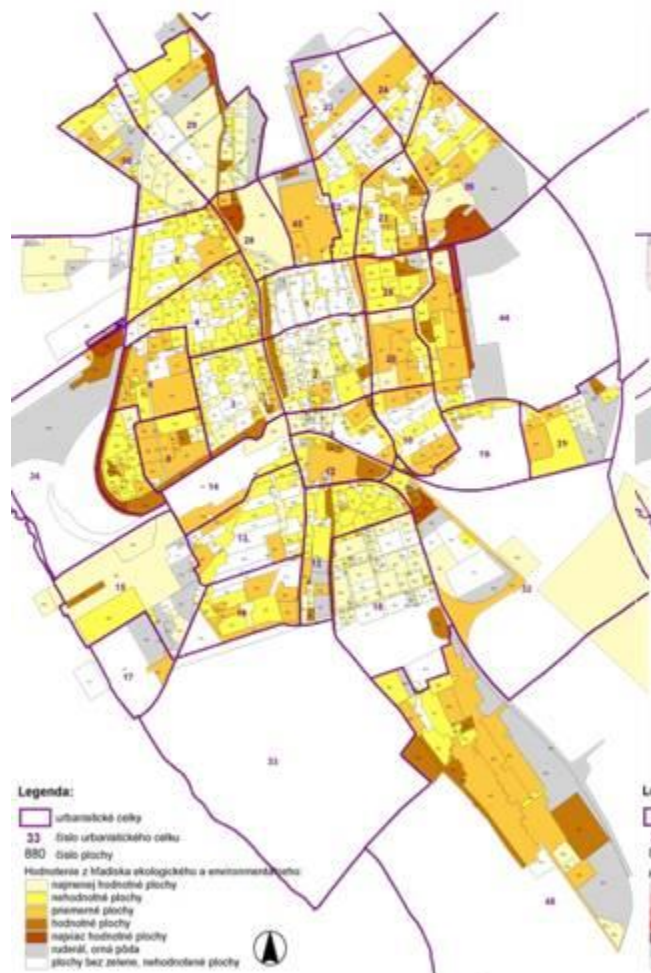

Nutnosť plánovania

PaR: Kvalita a kvantita zelene v území

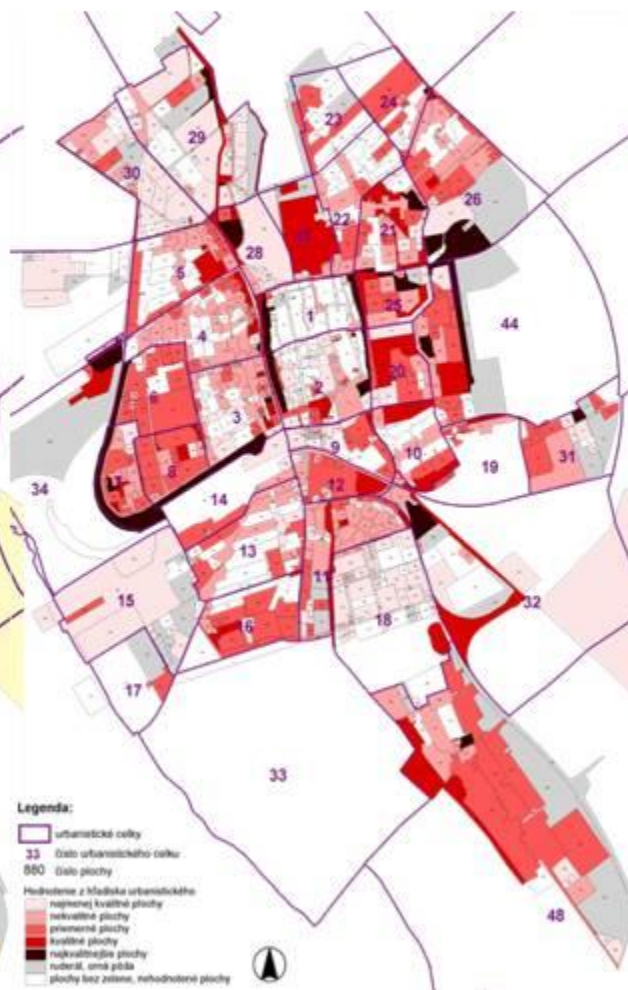
Ekologicko-environmentálne hodnotenie

+ 11,3 %

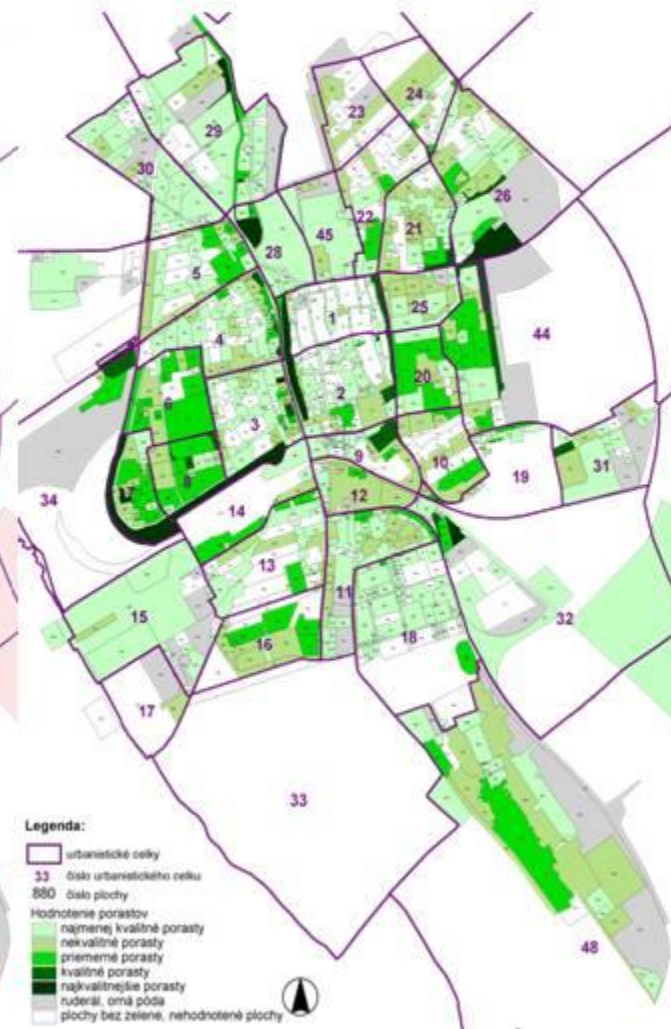
Krajinno-urbanistické hodnotenie

+ 0,4 %

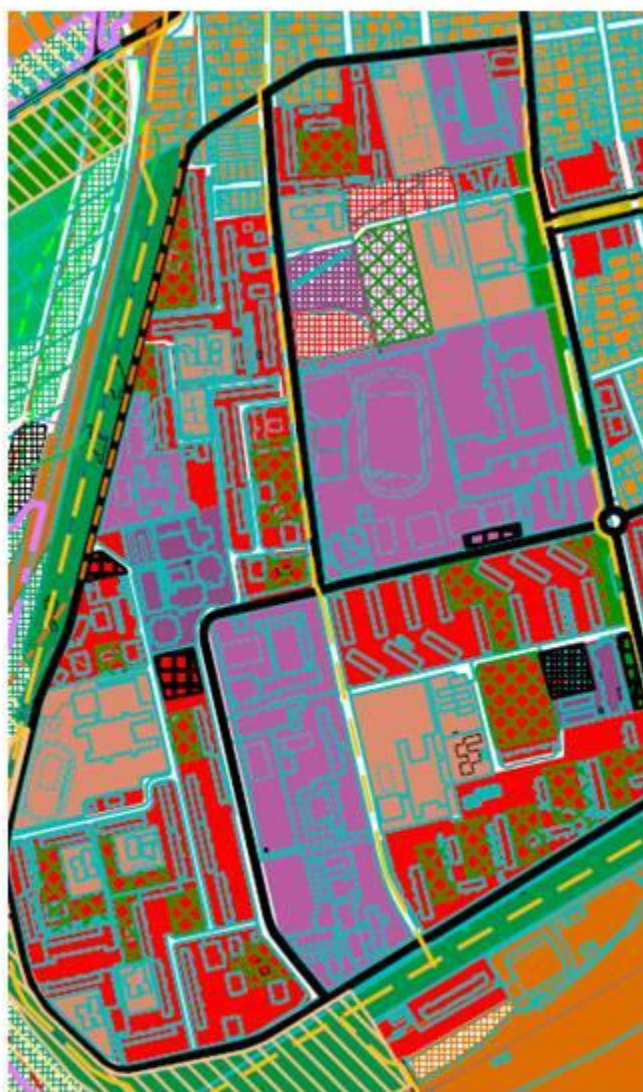

Hodnotenie porastov

+ 5,9 %

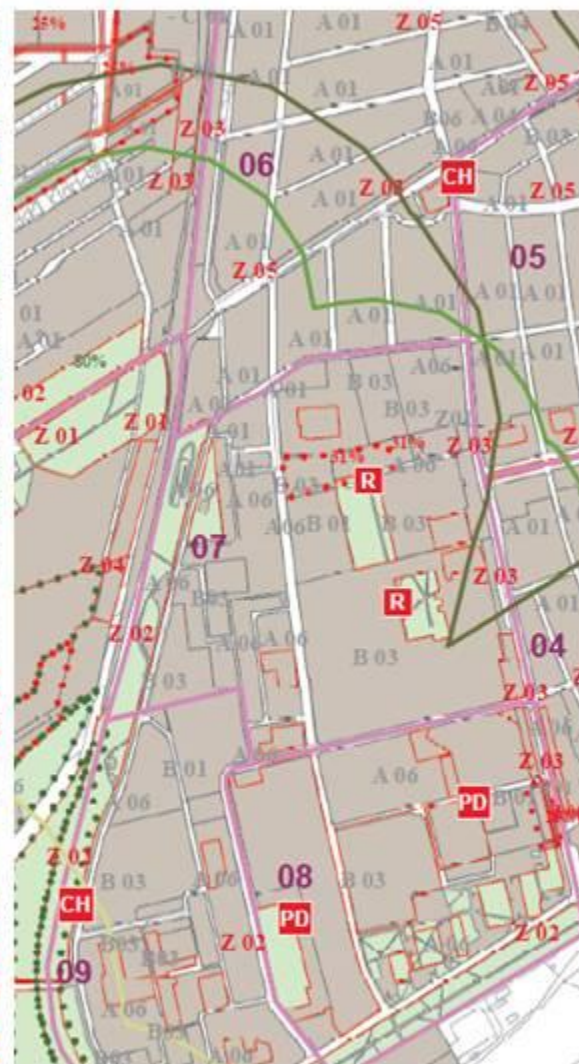
Trnava: UPD 2004

MUSES 2008

lim a reg. 2015

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.
Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

Návrhový výkres

Prvky navrhované na ochranu

- A** Aleje a stromoradia navrhnuté na ochranu
- M** Mokradné spoločenstvá navrhnuté na ochranu
- H** Historické plochy navrhnuté na ochranu

Navrhované opatrenia na historicky pôvodných plochách

- RK** Rekonštrukcia
- AD** Adaptácia
- RV** Revitalizácia
- RN** Renovácia

Navrhované opatrenia na plochách zelene

Ekostabilizačné a environmentálne zásahy

- ZD** Zmena druhovej skladby
- U** Skvalitnenie údržby
- RA** Revitalizácia alejí
- RZ** Revitalizácia plôch zelene
- RT** Revitalizácia vodných tokov
- D** Revitalizácia dopravnej zelene
- EN** Eliminácia environmentálnych záťaží
- KL** Eliminácia vplyvu klimatických zmien
- HG** Podpora hygienickej funkcie zelene
- IZ** Dobudovanie izolačnej zelene
- ZK** Podpora sprievodnej zelene komunikácií
- ZT** Podpora sprievodnej zelene vodných tokov

Technické zásahy

- MD** Mikrodepresie - vsakovacie plochy
- ON** Obnova vodných nádrží
- VS** Obnova vodného systému
- ZV** Zazemnenie elektrického vedenia
- EKO** Ekodukty
- OS** Odstránenie stavieb v prospech zelene
- OB** Obnova sádov

Urbanisticko-architektonické návrhy

- KM** Preriešenie kompozície
- FC** Zmena funkcie plochy - park, lesopark
- ME** Doplnenie objektov vybavenosti a mobiliáru
- ZS** Zelené strechy
- ZM** Zelené mosty

Plánovanie – multiprofesné, zodpovedné, kontinuálne, zmysluplné

Záchrana prírodného a kultúrneho dedičstva

HOLÍČ:

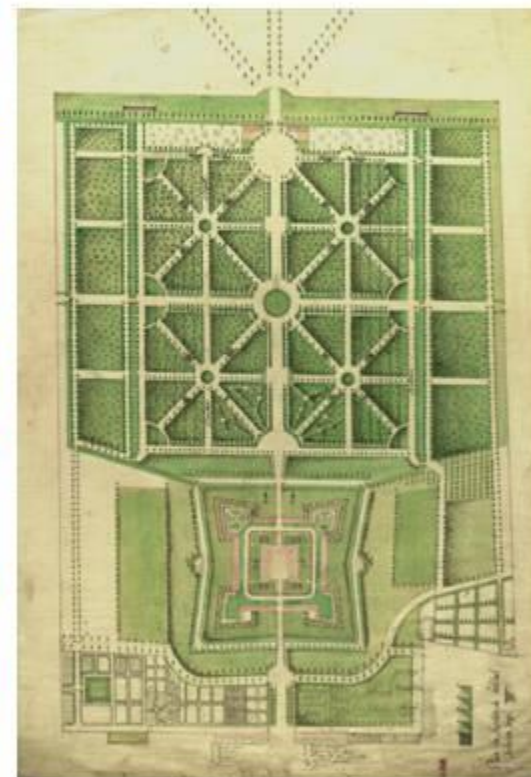
2003

2010

2020 ?

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.

Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

Urbánna zeleň – systémové riešenie ??

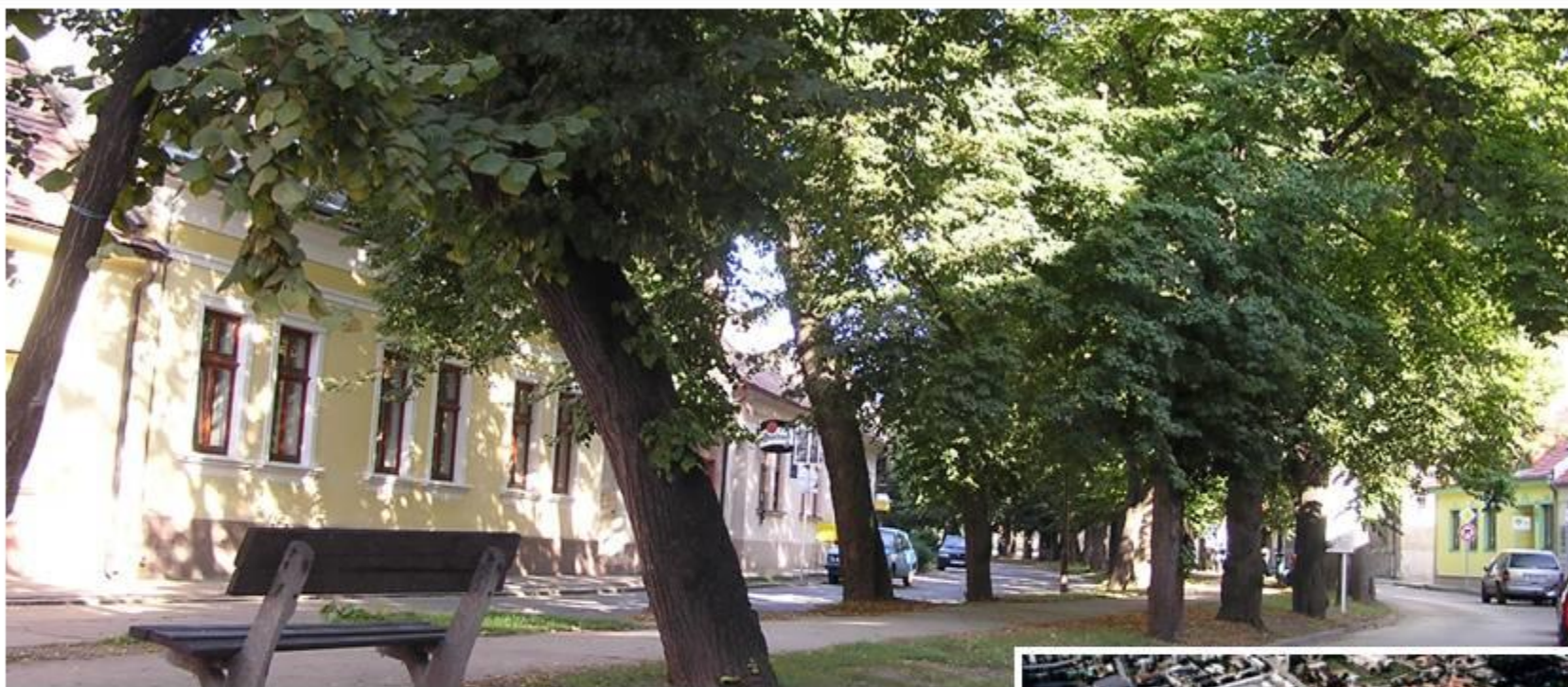

*Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.
Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.*

Zelená architektúra

STROM – dobrá investícia ??

Náklad na jej výsadbu (1905): 34371.- korún

- Rok 1995: 1 koruna = 150.-Sk,
- Rok 2006: 1 koruna = 180.-Sk = 6,187 mil. Sk
- Rok 2017: 1 koruna = 6,4.-€ = 220 000.-€
= 666.-€/strom

*Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.
Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.*

Moyzesova ulica Košice

zelená os mesta — 190 ks str.

Rekonštrukcia v roku 2011-2013: 940 000 €
Výmera: 2,14 ha   **Náklad na 1 m²: 137 €**

*Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.
Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.*

Máme len **5%-nú nádej**, že klimatické zmeny zvládneme.

adobrucka@gmail.com

*Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.
Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.*